

2. zadaća

1. Čelična slamka ima duljinu 30m na temperaturi 0°C. Kolika će biti duljina slamke na 40°C? $\alpha_{\text{čelik}} = 1,1 \cdot 10^{-5} \text{ K}^{-1}$
(Rješenje: 30,013 m)
2. Čelična slamka ima duljinu 30m na temperaturi 0°C. Kolika je duljina te slamke na 0°F?
 $\alpha_{\text{čelik}} = 1,1 \cdot 10^{-5} \text{ K}^{-1}$
(Rješenje: 29,994 m)
3. Čelični špaget ima duljinu 30m na temperaturi 10°C. Kolika će biti duljina špageta na 40°C? $\alpha_{\text{čelik}} = 1,1 \cdot 10^{-5} \text{ K}^{-1}$
(Rješenje: 30,0099 m)
4. Čelična tračnica ima duljinu 30m na temperaturi -10°C. Kolika će biti duljina tračnice na 40°C? $\alpha_{\text{čelik}} = 1,1 \cdot 10^{-5} \text{ K}^{-1}$
(Rješenje: 30,0165 m)
5. Čelični most ima duljinu 518 m na temperaturi 0°C. Za koliko se može promijeniti duljina mosta ako se ekstremne temperature u tom području kreću od -20°C do 35°C?
 $\alpha_{\text{čelik}} = 1,1 \cdot 10^{-5} \text{ K}^{-1}$ (Rješenje: 0,313 m)
6. Željezni most ima duljinu 200 m na temperaturi 20°C. Ako se promjena temperature u tom podneblju kreće od -30°C do 40°C, koliko se most može najviše rastegnuti, a koliko najviše stegnuti? $\alpha_{\text{Fe}} = 1,2 \cdot 10^{-5} \text{ K}^{-1}$
(Rješenje: 200,05 m i 199,88 m)
7. Eiffelov toranj u Parizu visok je 300,137 m. Kolika je moguća promjena visine tornja, ako se temperatura u Parizu mijenja u intervalu od 50°C?
 $\alpha = 1,2 \cdot 10^{-5} \text{ K}^{-1}$ (Rješenje: 0,18 m)
8. Pri 20°C aluminijska i željezna šipka imaju jednaku duljinu od 50 m. Koliko im se razlikuju duljine kod 40°C? $\alpha_{\text{Al}} = 2,3 \cdot 10^{-5} \text{ K}^{-1}$, $\alpha_{\text{Fe}} = 1,2 \cdot 10^{-5} \text{ K}^{-1}$
(Rješenje: 0,011 m)
9. Željezni metar ima duljinu 50m na temperaturi 20°C (na toj temperaturi je baždaren). a) Kolika je njegova duljina na 35°C? b) Mjereći udaljenost između točaka kada je temperatura 35°C dobivamo rezultat 25,794 m. Kolika je prava vrijednost te udaljenosti? $\alpha_{\text{Fe}} = 1,2 \cdot 10^{-5} \text{ K}^{-1}$
(Rješenje: a) 50,009 m, b) 25,789 m)
10. Kotač lokomotive ima promjer 1m kod temperature 0°C. Koliko okreta manje načini kotač na putu dugom 1000 km ljeti kad je temperatura 30°C, nego zimi kad je temperatura -30°C? $\alpha_{\text{Fe}} = 1,2 \cdot 10^{-5} \text{ K}^{-1}$
(Rješenje: 229)
11. Kotač lokomotive ima promjer 1m kod temperature 0°C. Koliko okreta manje načini kotač na putu dugom 1000 km ljeti kad je temperatura 30°C, nego zimi kad je temperatura -10°C? $\alpha_{\text{Fe}} = 1,2 \cdot 10^{-5} \text{ K}^{-1}$
(Rješenje: 153)

12. Staklena posuda volumena 2000 cm^3 napunjena je do vrha alkoholom na temperaturi 0°C . Koji će se volumen alkohola preliti iz čaše ako nju i alkohol zagrijemo na 50°C ?

$$\beta_{\text{alkohol}} = 1,12 \cdot 10^{-3} \text{ K}^{-1}, \beta_{\text{staklo}} = 2,55 \cdot 10^{-5} \text{ K}^{-1} \text{ (Rješenje: } 111 \text{ cm}^3\text{)}$$

13. Bakrena kocka na 0°C ima brid 5 cm . Koliki je njen obujam na 200°C ?

$$\alpha_{\text{Cu}} = 1,7 \cdot 10^{-5} \text{ K}^{-1} \text{ (Rješenje: } 126,3 \text{ cm}^3\text{)}$$

14. Most čelične konstrukcije dugačak je 100 m pri 0°C . Koliki mora biti procjep koji dozvoljava promjenu duljine mosta ako se očekuje godišnja promjena temperature od -20°C do 40°C ? $\alpha_{\text{čelik}} = 1,1 \cdot 10^{-5} \text{ K}^{-1}$

$$\text{(Rješenje: } 0,066 \text{ m)}$$

15. Na spoju željezničkih tračnica dugih 25 m ostavljen je razmak od 1 cm na temperaturi 20°C . Na kojoj će se temperaturi tračnice spojiti? $\alpha_{\text{Fe}} = 1,2 \cdot 10^{-5} \text{ K}^{-1}$

$$\text{(Rješenje: } 33,3^\circ\text{C)}$$

16. Štap od cinka i štap od željeza imaju pri 0°C istu duljinu, 1 m . Kolika je razlika duljina štapova pri 200°C ? $\alpha_{\text{Zn}} = 2,9 \cdot 10^{-5} \text{ K}^{-1}, \alpha_{\text{Fe}} = 1,2 \cdot 10^{-5} \text{ K}^{-1}$

$$\text{(Rješenje: } 6,8 \text{ mm)}$$

17. Eiffelov toranj visok je 300 m pri 0°C . Pri kojoj će temperaturi biti 10 cm duži, odnosno viši? $\alpha_{\text{Fe}} = 1,2 \cdot 10^{-5} \text{ K}^{-1}$

$$\text{(Rješenje: } 27,8^\circ\text{C)}$$

18. Kotač lokomotive ima pri 0°C polumjer 80 cm . Koliko okretaja manje na putu dugome 200 km učini taj kotač ljeti pri temperaturi 30°C nego zimi pri -30°C ? $\alpha_{\text{Fe}} = 1,2 \cdot 10^{-5} \text{ K}^{-1}$

$$\text{(Rješenje: } 29 \text{ okretaja)}$$

19. Željezna šipka duga je pri 20°C dva metra. Kolika je njena duljina na -35°C ?

$$\alpha_{\text{Fe}} = 1,2 \cdot 10^{-5} \text{ K}^{-1}$$

$$\text{(Rješenje: } 1,999 \text{ m)}$$

20. Željezničku tračnicu promatramo na duljini od 1 km . Koliko se njena duljina na temperaturi 42°C razlikuje od duljine na -22°C ?

$$\text{(Rješenje: } 0,77 \text{ m)}$$

21. Bakrena kocka na 0°C ima brid 5 cm . Pri kojoj temperaturi će njen obujam biti $126,00 \text{ cm}^3$? $\alpha_{\text{Cu}} = 1,7 \cdot 10^{-5} \text{ K}^{-1}$

$$\text{(Rješenje: } 156,4^\circ\text{C)}$$

22. Gustoća je žive pri 0°C $13\,600 \text{ kg m}^{-3}$. Kolika je njena gustoća na 60°C ?

$$\beta_{\text{Hg}} = 1,8 \cdot 10^{-4} \text{ K}^{-1} \text{ (Rješenje: } 13455 \text{ kg m}^{-3}\text{)}$$

23. Eiffelov toranj visok je 300 m na 0°C . Koliko je visok pri temperaturi 42°C ?

Koeficijent linearnog rastezanja čelika je $1,1 \times 10^{-5} \text{ K}^{-1}$.

$$\text{(Rješenje: } 300,14 \text{ m)}$$

24. Na drveni kotač promjera 1 m želimo staviti željezni obroč koji će izdržati temperature do 50°C . Koliko dugački lim moramo uzeti ako je temperatura zraka danas 15°C ? Koeficijent linearnog rastezanja čelika je $1,2 \times 10^{-5} \text{ K}^{-1}$.

$$\text{(Rješenje: } 3,140 \text{ m)}$$

25. Staklena boca ima volumen 1 L na 0 °C i posve je napunjena alkoholom. Koliko će alkohola izaći iz boce na 50 °C? Koeficijent volumnog rastezanja alkohola je $1.14 \times 10^{-3} \text{ K}^{-1}$, a stakla $2.7 \times 10^{-5} \text{ K}^{-1}$. (Rješenje: 55,65 mL)

26. Tijelo pliva na tekućini tako da je 98% volumena potopljeno. Temperatura tekućine i tijela je 0°C. Kada se tekućina i tijelo zagriju na 25°C, tijelo lebdi u tekućini. Koliki je koeficijent volumnog širenja tekućine ako je koeficijent volumnog širenja tijela u tom temperaturnom intervalu $2,6 \cdot 10^{-6} \text{ K}^{-1}$?
(Rješenje: $8,2 \cdot 10^{-4} \text{ K}^{-1}$)

27. Koliki je volumen smjese dobivene od 300 cm³ toluola na 0°C i 110 cm³ toluola na 100°C nakon uspostavljanja toplinske ravnoteže, ako zanemarite gubitak topline na okolinu. Koeficijent volumnog širenja toluola u tom temperaturnom intervalu iznosi 10^{-3} K^{-1} .
(Rješenje: 422 cm³)